

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 108

JERSEY CITY and NEW YORK

FRIDAY, JUNE 7, 1996

CENTS 75 ЦЕНТІВ

ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬО ЙОРК

П'ЯТИНИЦЯ, 7-го червня 1996 р.

Ч. 108. РІК CIII

Делегация Верховной Рады відвідала Грузію

Київ (УНІАР). — Делегация Верховной Рады Украины відвідала столицю Грузії Тбілісі, де футбольна дружина українського парламенту змагалася з парламентарною футбольною дружиною Грузії. Перемогли грузини з рахунком 3:2.

Матч відбувся напередодні п'ятої річниці незалежності Грузії, отже на наступного дня українська делегація взяла участь у їхньому святкуванні: була присутня на військовій параді Збройних сил Грузії на майдані Шота Руставелі, відвідала визначні місця та старовинний монастир Джвари.

Парламентську делегацію України прийняв заступник голови парламенту Грузії, керівник Грузинської спільки кінематографістів Ельдар Шен'єлі. Він сказав, що Грузія завжди в Україні свого великого друга, то ж бажає України якнайшвидше стати багатію і сильнію. Е. Шен'єлі також висловив задоволення динамічним розвитком українсько-грузинського співробітництва.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

Візита завершилася офіційним прийняттям від імені голови парламенту Грузії Зураба Джаніашвілі.

Депутат України Анатолій Хунов, який очолює групу міжпарламентарних зв'язків з Грузією, сказав, що візита була не заради футбольних змагань, а перелюнала політичні цілі. Цілі ж зустрічі домовлено, що в Україні недовільно прибуває парламентська делегація Грузії, а також група грузинських підприємців, які мають намір об'їхати всі області України з метою налагодження економічних зв'язків.

Депутати України ознайомилися зі структурою і працею грузинського парламенту, у якому є 232 депутати, з яких 150 обрано за партійними списками і 82 за мажоритарною системою. Більшість у парламенті має Спілька громадян Грузії-партія, очолювана президентом. Опозиція — Народна демократична партія Грузії та фракції партій "Відродження", "Надія", "Мажоритар" і "Абхазія". Грузинські парламентаристи вирішили створити постійну делегацію для зв'язків з Україною.

СХВАЛЕНО ПРОЄКТ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — У вівторок, 4-го червня, Верховна Рада України схвалила в першому читанні проєкт нової конституції України.

На пленарному засіданні під час обговорення проєкту конституції України підготованою комісією, було зареєстровано 337 депутатів. Представники від груп і фракцій мали по 10 хвилин для зауважень і пропозицій. Додатково мали по три хвилини по одному представникові від груп і фракцій для пропозицій відіслати до голови комісії. Головою на засіданні Олександр Мороз.

Після тривалого активного і гострого обговорення за прийняття проєкту нової конституції України в першому читанні проголосували 256 депутатів. "Проти" проголосувало 106, утрималося 19 і не голосувало 9 депутатів.

На пропозицію Тимчасової спеціальної комісії невідкладним і схваленим у першому читанні. Друге читання призначено на 19-го червня, а тимчасовою спеціальною комісією до того дня має внести до деяких положень зміни з урахуванням депутатських зауважень і пропозицій.

Під час обговорення проєкту комуністи вимагали внесення змін до статті 20 щодо державної символіки України, бо їх не влаштувало синьо-жовтий прапор. Голова фракції соціалістів Іван Чиж запропонував до статті 41 додати слова, що право

приватної власності гарантується тільки тоді, коли ця власність має законне походження, а до статті 92 додати слова, що "державна не допускає експлуатації людини людиною".

Загалом ліві фракції виступили проти прийняття підготованого комісією проєкту конституції, вимагаючи внести до нього їхні пропозиції і виступи на обговорення 11-го червня.

Праві й центристи, навпаки, настійно вимагали негайного схвалення проєкту в першому читанні. Від групи "Державність" виступив голова Української Республіканської Партії Богдан Ярошинський, який сказав, що конституційний процес не повинен і не може бути ареною для політичної боротьби, оскільки ні одна з політичних партій у теперішньому розкладі сил не може домогтися повного задоволення своїх вимог.

Конституція, сказав голова УРП, є основним законом переходного періоду і повинна бути реалізована компромісом та своєчасним актом всеукраїнського примирення. Тому підготовлений тимчасовою спеціальною комісією проєкт може бути прийнятий в першому читанні.

По ухваленні проєкту конституції та закінченні сесії журналісти попросили деяких депутатів прокоментувати це подію. Юрій Мірошинченко від фракції комуністів сказав: "Це кінець! Жодної поправки тепер внести неможливо".

Після тривалого активного і гострого обговорення за прийняття проєкту нової конституції України в першому читанні проголосували 256 депутатів. "Проти" проголосувало 106, утрималося 19 і не голосувало 9 депутатів.

На пропозицію Тимчасової спеціальної комісії невідкладним і схваленим у першому читанні. Друге читання призначено на 19-го червня, а тимчасовою спеціальною комісією до того дня має внести до деяких положень зміни з урахуванням депутатських зауважень і пропозицій.

Під час обговорення проєкту комуністи вимагали внесення змін до статті 20 щодо державної символіки України, бо їх не влаштувало синьо-жовтий прапор. Голова фракції соціалістів Іван Чиж запропонував до статті 41 додати слова, що право

приватної власності гарантується тільки тоді, коли ця власність має законне походження, а до статті 92 додати слова, що "державна не допускає експлуатації людини людиною".

Загалом ліві фракції виступили проти прийняття підготованого комісією проєкту конституції, вимагаючи внести до нього їхні пропозиції і виступи на обговорення 11-го червня.

Праві й центристи, навпаки, настійно вимагали негайного схвалення проєкту в першому читанні. Від групи "Державність" виступив голова Української Республіканської Партії Богдан Ярошинський, який сказав, що конституційний процес не повинен і не може бути ареною для політичної боротьби, оскільки ні одна з політичних партій у теперішньому розкладі сил не може домогтися повного задоволення своїх вимог.

Конституція, сказав голова УРП, є основним законом переходного періоду і повинна бути реалізована компромісом та своєчасним актом всеукраїнського примирення. Тому підготовлений тимчасовою спеціальною комісією проєкт може бути прийнятий в першому читанні.

По ухваленні проєкту конституції та закінченні сесії журналісти попросили деяких депутатів прокоментувати це подію. Юрій Мірошинченко від фракції комуністів сказав: "Це кінець! Жодної поправки тепер внести неможливо".

В Ірані заохочують антиамериканізм

Тегран, Іран. — Духовний керівник Ісламської республіки Іран Алі Хаменеї, виступаючи перед тисячами учасників жалобної процесії з приводу роковин від дня смерті імама Хомейні, закликав іранський народ "до опору американському тиску, який має своєю ціллю змусити Іран відмовитися від досягнень ісламської революції 1979 року".

А. Хаменеї вів, нібито "Америка хоче, щоб наша країна зреклася ідейної спадщини імама Хомейні, оскільки ця спадщина пробуджує мусульманські нації". Він ствердив, що Іран "успішно протистояв запровадженню 3-дніми Стейтми Америки ембарго і продовжує йти шляхом, визначеним імамом Гомейні".

Як відомо, у червні 1995 року ЗСА встановили ембарго, яке забороняє торговельні і фінансові стосунки з Іраном. Конгрес прийняв закон, що передбачає санкції проти неамериканських компаній та фірм, які беруть участь в іранському нафтовому і газовому підприємстві. Вашингтон звинувачує іранських лідерів у підтримці міжнародного тероризму, намагаючись створити власну ядерну зброю і унеможливити мирний процес на Близькому Сході.

"Ніхто не зможе відвернути наш народ з обраною нами шляхи, ми ніколи не погодимося на компроміс у питаннях щодо людської свободи і щодо підставових проблем ісламу", — підкреслює аятолла А. Хаменеї.

Україна дбає про повернення українців

Київ. — Чільне місце в етнічній політиці України займає проблема повернення українців на батьківщину і їхнє влаштування на рідній землі, завдяки на пресеконференції перший заступник міністра у справах національностей і міграції Володимир Трошинський. Про це повідомляла УНІАР 4-го червня.

Разом з тим, сказав В. Трошинський, Україна виступає за відповідний рівень захисту прав українців у діаспорі і підтримує інтеграцію діаспори в політичне, соціальне й економічне життя країн розселення, її пристосування до місцевої культури за умови збереження й розвитку національної самобутності.

Окреслюючи основні засади програми "Українська діаспора на період до 2000 року", яку затвердив Кабінет Міністрів 22-го січня цього року, В. Трошинський сказав, що особливу увагу Україна приділяє проблемам пов'язаним з українцями, що повертаються, громадянам, пенсійного забезпечення, захисту майнових прав і безсвітних перевезень.

Проте, відповівши на запитання кореспондента УНІАР щодо надання українцям, які повертаються, із місць заслання, депортації тощо, другого українського громадянства, В. Трошинський зазначив, що подвійне громадянство для України не прийнятне з багатьох причин. Він не назвав яких.

Лише як виняток громадянство потрібно надавати особам, які мають особливі заслуги перед Україною.

Окреслюючи основні засади програми "Українська діаспора на період до 2000 року", яку затвердив Кабінет Міністрів 22-го січня цього року, В. Трошинський сказав, що особливу увагу Україна приділяє проблемам пов'язаним з українцями, що повертаються, громадянам, пенсійного забезпечення, захисту майнових прав і безсвітних перевезень.

Проте, відповівши на запитання кореспондента УНІАР щодо надання українцям, які повертаються, із місць заслання, депортації тощо, другого українського громадянства, В. Трошинський зазначив, що подвійне громадянство для України не прийнятне з багатьох причин. Він не назвав яких.

Лише як виняток громадянство потрібно надавати особам, які мають особливі заслуги перед Україною.

Окреслюючи основні засади програми "Українська діаспора на період до 2000 року", яку затвердив Кабінет Міністрів 22-го січня цього року, В. Трошинський сказав, що особливу увагу Україна приділяє проблемам пов'язаним з українцями, що повертаються, громадянам, пенсійного забезпечення, захисту майнових прав і безсвітних перевезень.

Проте, відповівши на запитання кореспондента УНІАР щодо надання українцям, які повертаються, із місць заслання, депортації тощо, другого українського громадянства, В. Трошинський зазначив, що подвійне громадянство для України не прийнятне з багатьох причин. Він не назвав яких.

Лише як виняток громадянство потрібно надавати особам, які мають особливі заслуги перед Україною.

Окреслюючи основні засади програми "Українська діаспора на період до 2000 року", яку затвердив Кабінет Міністрів 22-го січня цього року, В. Трошинський сказав, що особливу увагу Україна приділяє проблемам пов'язаним з українцями, що повертаються, громадянам, пенсійного забезпечення, захисту майнових прав і безсвітних перевезень.

Проте, відповівши на запитання кореспондента УНІАР щодо надання українцям, які повертаються, із місць заслання, депортації тощо, другого українського громадянства, В. Трошинський зазначив, що подвійне громадянство для України не прийнятне з багатьох причин. Він не назвав яких.

Лише як виняток громадянство потрібно надавати особам, які мають особливі заслуги перед Україною.

В Україні

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА В СУДАХ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Заступник начальника Головного управління Міністерства Юстиції України Марина Трошина повідомила, що у Кримі судові установи потребують не лише стабілізації з виплатою зарплати, але й звичайних конвертів для переклики повідомлень чи інших документів. Така економічна ситуація може привести до шквального розвалу судочинства, вважає М. Трошину.

ВІДРОДЖУЮТЬ СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗМАГАННЯ

СИМФЕРОПІЛЬ. — В Криму, де все ще дотримуються комуністичних традицій, зроблено спробу відновити соціалістичні змагання. Портрети ліпших виробників з'явилися на дошках пошани підприємств і організацій. Вскресимська дошка пошани вродило відкрити в Симферополі. Її освятив Єпископ Симферопільський і Кримський Лазар УПЦ МП. Передовикам праці вручили дипломи і премії.

ЗАТВЕРДЖЕНО ПОРЯДОК ПОТАШЕННЯ БОРТІВ

КИЇВ. — Постановою Уряду затверджено механізм розрахунків товаровиробників перед державним бюджетом шляхом закладання до державної резерви вироблених ними продуктів. Особливо це стосується товаровиробників, які зобов'язані платити за отриманим закордонні кредити під гарантію Уряду України. Крім того, Уряд зобов'язав підприємства усіх форм власності до 1-го липня провести індексацію базисної вартості фондів за індексами, визначеними Міністерством.

В АМЕРИЦІ

НАЙНОВІШІ ОПИТИ газети "Нью Йорк Таймс" і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес вказують, що в загальному популярність президента Білла Клінтона та сенатора Роберта Дола, як майбутніх кандидатів у президентських виборах залишилися беззмінно, незважаючи на їхні нещодавні життєві ускладнення. У президента — визнання кримінально винними його приятелів у Літл Рок, Аркансо, а у Р. Дола резигнація з Сенату в користь передвиборчої кампанії. Крім того, ці опити вказують, що тепер економічні питання не турбують громадянськість, їх місце зайняли питання злочинності.

ПЕРЕВІВЮЮЧИ В НЬО ЙОРКУ творець нової партії Реформ, Росс Перо дав інтерв'ю журналістам і керівникам щоденника "Нью Йорк Таймс" і повідомив, що номінальна конвенція партії Реформ відбувається десь у серпні поміж датами конвенції Республіканської і Демократичної партій. Відповідаючи на запити Р. Перо намагався не критикувати в будь-який спосіб президента Білла Клінтона чи Роберта Дола, але натякнув, що у передвиборчих голосах забагато негативізму. Однак він відмовився прокоментувати на запит чи він кандидатствовав у чотиріохтих президентських виборах.

Статистики на 1-го жовтня 1995 року, з метою активізації інвестиційних процесів.

ГОТУЮТЬ ДИПЛОМАТІВ

КИЇВ. — Для Дипломатичної Академії України та Інституту міжнародних відносин при Київському Державному Університеті ім.Т. Шевченка уряд Південної Кореї виділив 200,000 дол. в рамках спільних проєктів підготовки дипломатичних кадрів. Із зазначеної суми передбачено витрати 150,000 дол. на придбання обладнання і технічних засобів корейського виробництва. Решта 50,000 дол. піде на безпосереднє співпрацю з дипломатичними інститутами Південної Кореї.

ЗАТВЕРДЖЕНО АКЦИЗНИ СТАВКИ НА ІМПОРТ АЛКОГОЛЮ

КИЇВ. — Верховна Рада України встановила єдині для вітчизняних та імпортованих товарів розміри акцизного збору а також наступні тарифні ставки мита на імпортований етиловий спирт і алкохолний напій. Зокрема за одну літру 100-відсоткового етилового спирту акцизний збір 3, а мито 5 єко; за літру натурального виноградного вина — відповідно 0,13 і 0,6 єко; шампанське — 0,3 і 1,0 єко; коньяки, бренді, горілка різних сортів — 2,5 та 5 єко за одну літру. Екю — європейська фінансова одиниця, вартість трохи більше, ніж долар.

ВИСТАВКА В ГАЛЕРІЇ СОРОСА

КИЇВ. — В галерії сучасного мистецтва Центру Сороса при Університеті "Києво-Могилянська Академія" відкрилася виставка "Музей архітектури (Фрагмент)". Проєкт

виставки підготували художники О. Тістол та М. Маценко. Вони об'єднали архітектуру, живопис, фотографію, інсталляцію та вітражі для відтворення певних стереотипів у культурі 60-их — початку 80-их років та їх вплив на дизайн і архітектуру Києва, Черкаси і Баршівки.

ВОЛОДІННЯ "СОФІ КИЇВСЬКОЇ" ЗБІЛЬШИЛИСЯ

КИЇВ. — Софійському соборові в Києві постановою Кабінету Міністрів надано статус Національного заповідника і окрім комплексу собору до нього зараховано низку територіальних підрозділів, в тому числі музеї "Золоті ворота", "Кирилівська церква", "Андрийська церква", Музей Архітектури Черкаси, а також Кримський Музей — Суздальська фортеця. Фінансування заповідника здійснюватиметься за рахунок бюджету та позабюджетних джерел.

ПРАВОСЛАВНІ НЕЗАДОВОЛЕНІ

КИЇВ. — Тут з благословення Папи Івана-Павла II створено Києво-Вишгородський екзархат Української Греко-Католицької Церкви. Союз православних братств звернувся до православних нагадує, що між Московським Патріархатом і Римським Престолом є домовлення про неприпустимість створення керівних релігійних центрів на канонічних територіях інших конфесій. Наявність на Київщині 6-8 парадій не дає права на створення екзархату. Союз православних братств закликає керівників Православних церков України і Московський Патріархат перервати відносини з Римським престолом, доки Ватикан не доведе, що прагне мати добрі відносини із Союзом православних братств.

Національні парки і заповідники вимагають уваги

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Тому, що в ЗСА особливо віддають увагу проблемі плекання національних парків і заповідників не має нічого дивного, що саме тут відбуваються на цю тему міжнародні конференції та семінари. Завдяки тому на останній то року конференції, що відбулася в перших днях травня у Нью-Йорку, був гостем також представник України, серед численних чужинців переважно із азіатських та африканських країн, як також з Південної Америки. Українським представником був Микола Стеценко, голова Відділу охорони національних парків і заповідників при Міністерстві Охорони Довкілля і Нуклеарної Безпеки в Україні.

М. Стеценко в редакції "Свободи".

Завдяки опіні та старанням Богдана Олшанської, яка в часі конференції служила також перекладачем, представник України відвідав нашу

редакцію та дав багато цікавих інформацій про заповідники та національні парки.

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486, UJA: (201) 451-2200

Soyuzviza USA Estate: 216 Foodmore Rd., Kerkonkko, NJ 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unastest@travelios.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСОУ \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$10.00.

Чеки i money orders виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Сніжик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Виховання нового покоління — на першому місці

Важко вже тепер знайти причину та початок того доволі несподіваного висунення проблеми виховання дітей в ЗСА на передове місце. Але такі в останньому часі всі чинники — від президента Білла Клінтона і його контркандидата Роберта Дола до журналістів включно — ставлять саме цю проблему як найважливішу для майбутнього країни і обговорюють її широко у промовах, дискусіях і на сторінках американської преси.

Найкращим доказом того є обкладники популярних журналів останніх тижнів, які бачимо у всіх крамничках, із промовистими заголовками: "Що буде говорити в обороні дітей?", "Як виховувати морально чистих дітей?" і т. п., а також величезні віде у справі дітей, яке проведено у Вашингтоні в присутності понад 200,000 осіб, у тому числі багато молоді та родин з дітьми.

Питання виховання нового покоління, занепад родинного життя та родинної дисципліни, зріст злочинності серед малолітніх та низький рівень публічних шкіл в ЗСА — ось, здається, головні причини, що дали поштовх вдарити на сполох: мовляв, "рятуючи наших дітей!"

Тим часом занепад моралі та відповідного виховання молодого покоління в цілій Північній Америці ішов поступово, але постійно, вже від довшого часу. Не раз застановлювалося, кому було на користь продовження щораз більше громадянських фірм для кіна і телебачення, що придумав ряд русифікованих мовців, що заступили місце приємні та веселі постаті із фільмів Волтера Дісні, що був творцем молодечого надбалою, як ака наказує носити подерті, "на вирість" роблені штани, і шалку з дашком назад. Здається, що тут діляти мовляти, як у тих, що вже віддавна тихцем кружляли біля публічних шкіл великих міст, продаючи наркотики малолітнім, або навзаючи їх, як продавці це "добро" іншим. У всьому тому паном став гріш і бажання заробити, а з тим усі моральні засоби зійшли на делькей плян.

У висліді, "маємо те, що маємо", і вистачить взяти американську газету в руки, щоб довідатися про майже щоденні випадки злочинів, крадіжок, наркоманії і подібних "благ" серед молоді, а то вже і дітей. Ось декілька днів тому засоби масової інформації подали вістку про те, що троє дітей віком 10-11 років вирішили побити свою вчительку і тільки щасливим припадком вона врятувалася. Позавчора була інформація про 11-літню дівчинку, яка побита свого братчика-немовля так, що він помер у лікарні, а в іншому випадку мати вислала своїх трьох дітей у віці 8-12 років красти, що цім способом дістати гроші на наркотики.

Черга таких і подібних випадків в безконечна, а вік злочинців зростає молодішим, і може саме цей факт став причиною несподіваної реакції усіх чинників і криком на сполох. Таким "криком" можна вважати публічну пропозицію президента Б. Клінтона встановити поліційну годину для молоді в цілій ЗСА і таким способом може вдасться обмежити кількість злочинців, які частіше трапляються вночі, ніж вдень. Цю пропозицію підтримав також Р. Дол, але відразу її підводиться, "мудреці-психологи" поставили її під сумнів, хоча поліційна година для молоді вже існує в деяких великих містах і стейтах. Але незалежно від того, чи цей закон прийматиметься загальною, причина, що він конче потрібний, лежить в першу чергу так у батьків і тому що молоді вілний стиль виховування зводять дітей і намагаються на мавиці, це тепер починають розуміти усі зацікавлені чинники. Вимоги більшої опіки та уваги до дитини конче і корисні, але такі найбільші вимоги треба поставити до матері і батьків, які разом чи окремо мусять приділяти дітям своїм більше уваги, якщо не хочуть, щоб стан моралі в ЗСА ішов так далі вниз, як тепер він іде.

Допісля з життя громад, установ, організацій, інститутів чи осіб, включно з посмертними закладами-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані чорною фарбою на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися вимоги відсутності публічних радників і писати розбірливо (декотро розуміє, що вимоги як писання великими літерами, насправді літери мають бути малими, але великі проміжки між літерами, щоб було до поправити речення, якщо задала потреба). Допісля слід надіслати до редакції дві копії листа після описаної роботи. Редакція застерігає за собою право скорочувати надані і правити мову. Просимо дописувачів подати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англієвських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англієвськи і по-українськи. — Редакція.

Володимир Звіглянич ЗАСІЙ І ВІДХІД Є. МАРЧУКА

Затримки виплат

У жовтні 1995 року на крайовій конференції провідних економістів першої окупційної особи держави — і Кучми, і Марчука — публічно засудили політику "сліпого" монетаризму як непридатну для України та проголосили "етап корекції" реформ у бік пом'якшення їхніх соціальних наслідків. На ділі це вилито у збільшення державних доштай традиційним їх споживачам — колосом та радгоспам, підприємствам державного сектора та військово-індустріально-шпитовим комплексам. Затримки з виплатами заробітної платні, пенсій та стипендій між тим досягли страшильних масштабів — близько мільярда доларів. Стало ясно, що зниження інфляції досяглось здебільшого штучним шляхом стриманого попиту, аніж пожевленням виробництва та прискоренням приватизації. За цих умов Марчук не залишалося нічого іншого, ніж думати над своїм політичним профілем. Йому стало дедалі ясніше, що рано чи пізно він загине долі своїх попередників і на нього сплинуть усі гріхи скаліченого советського тоталітаризму економіки України. Щоб запобігти цьому, він бачив у Митрополита (де він почав свою кар'єру кадрового оперативника КГБ після закінчення Кіровоградського Пенітенціатуру у 1963 році) та

обиратися до парламенту з рідкісним на сьогодні результатом — близько 86 відсотків. Одночасно Марчук був головним у контактах з Москвою та Кримом під час кровопролиття між кримськими татарами та владою минулого червня. Аж до зими 1996 року його рейтинг був на рівні (а інколи і вище) рейтингу Кучми. Відчуваючи, що це не подобається президентові, Марчук знизив політичну активність восени і обмежувався спорадичними візитами до Москви, де він є членом комісії прем'єра обох країн, та до Вашингтону за грошима від МВФ. Достигли кардинальних зрушень на напрямку підписання українсько-російського договору про кооперацію не далі, і 24 травня Єльцин оголосив, що не поїде до Києва на "турпоїзду" і що доля українсько-російських відносин цілком залежить від того, чи будуть російські кораблі базуватися у Севастополі.

Кінець "корекції"

На гроші, з великими труднощами отримані від МВФ, український парламент (не в останню чергу з участю Марчука) вирішив виплатити борги із зарплатою, відклали економічні реформи (на що, власне, гротів видавалися) на потім. Стало ясно, що етап "корекції" реформ, на жаль, закінчився без очевидних результатів. Кредо Марчука як

Американський сенатор Джозеф МекКарті в п'ятдесяти роках очолював сенатську комісію, яка розслідувала протидію американської лівої комуністичної в Америці. У той час просоветські елементи інфільтрували американські інституції і працювали шпигунами для СССР. Це були місцеві комуністи та втікачі з Європи. Американська контррозвідка розшифрувала кабельграми шпигунів, висланих до советських зверхників, уже під час Другої світової війни, але урядові чинники не хотіли вживати ці інформації в суді, щоб союзу не довідатися, що їхній код розшифрований.

Декого з шпигунів за суджено на підставі інших доказів, але більшість — ні. Як відомо, до засудження належали Джеймз і Етель Різзенобергері, Геррі Голд, Джеймз Гентленг, Марк Зворовскі, Мортон Собел, Вілліам Перл, Алджер Гісс, Роберт Собел і Клавс Фокс. Всі вони — американці, мабуть, жидівського походження. Деякі інші, як, наприклад, Алфред Штерн,

у втекли за кордон і там опинилися. Більшість шпигунів не можна було засудити, бо не можна було стовідсотково доказати вину. Американські "ліберальні" медіа таурвали і досі таурють сенатору МекКарті за його діяльність, називаючи ці дії протикомуністичні дослідження, "полювання на відьом", а слово "меккартізм" стало лайкою. В новому поважному американському тижневикі, "Віклі Стандард", що його видають, "неоконсервативні", 15-го квітня ц. р. появилася на цю тему стаття Джана Е. Гейнса і Гарві Клера, "Антифронт ле колд" ("Виведення з чистого коду"). У статті автори повідомляють, що недовіра американської влади розкрили тасмні аркти, — "Венона файль", які показують, що сенатор МекКарті виконував правильну роботу, бо понад 200 високопоставлених осіб у ЗСА були со-

Василь Маркус "ТВОРИ" А. ВОЛОШИНА — НОВІТНЯ ІСТОРІЯ ЗАКАРПАТТЯ

Праця з мовознавчого розділу. "О письменнім язичі підкарпатських русинів" разом з вступом А. Волошина до його мадарською "Практичної малоруської (руської) грамматики" (1907) дає широке огрунтування приналежності мови закарпатських русинів до української. Ця праця (видаана в 1921 році) вперше виразно полемізує з русифікованими позиціями на Закарпатті, згідно з якими мала б бути впроваджена в школах російська мова. Літературознавчий розділ представлений ґрунтовною розвідкою про Олександра Духовича, виданого закарпатського діяча і літератора XIX ст. (його відповідунок у XX ст. став сам А. Волошин). Ця монографія, вперше опублікована 1923 року, подає правильне наслітлення творчості Духовича як народного письменника і діяча, хоча прихильники московського напрямку намагалися зробити з нього свого прародивця.

Літературні твори А. Волошина у збірковий надрукований майже повністю, за винятком коротких надрішків. Це — п'єси "Маркус Верховинка", "Без Бога ні до порога", історичні драми "Фабіола" (за англійським автором Н. Візеаномом) та "Князь Лаборець" (друкується вперше з манускрипту А. Волошина). Серед додатків у "Творах" А. Волошина цікавим є його заповіт (тестамент). Бібліографія А. Волошина дуже промовиста. Релі-

ВІСТІ З ОТТАВИ Юлія Войчишин Презентація книжки Я. Сусленського „Справжні герої“

Блаженний муж на лугаху Не вступав рабу, І не став на путь злою. І з лютим не сяде. Т. Шевченко

У середу, 15-го травня, о 5-й годі вечора в кімнаті "Коммуніст" централь-ного офілю парламенту Канади відбулася презентація книжок Якова Сусленського — українською мовою "Справжні герої" та англійською "They were true heroes". У підзаголовку сказано, що в книжці йдеться "про участь гро-

Під час презентації книжки (зліва): А. Веселовський, Д. Кільтур та Е. Єрушальський.

мадян України у рятівних справах від фашистського генотипу". Випущеної текст з Шевченка — це тільки частина вірша з "Давидових псалмів", що по-хвалює мотом до цієї книжки. Видало що працю українською мовою 1993, а англійською — 1995 року Товариство "Україна" в Києві у співпраці з Міністерством Освіти України, Інститутом національних відносин і політології при Академії Наук України, Міжнародного "Українського" та "Українського" в Канаді Товариством свірецької культури України в серії "Праведники України". Слово до читачів — наповнює тодішній Президиум України Леонід Кравчук.

Автор книги Яків Сусленський, жидівського походження, народився в 1929 році на Одещині. Закінчивши факультет англійської мови Одеського інституту іноземних мов, вчителював у школах України й Молдови. В 1970 році був затрезований і засуджений на сім років за "антисоветський агітаційний пропаганду". На застанні був знайомий з багатьма дисидентами, між ними і Левком "Лук" Ізеньком. Після звільнення виїхав в Ізраїль і там заснував Ізраїльське товариство свирейсько-українських зв'язків та став його головою.

Презентацію організували амбасада України й Ізраїльська амбасада в Канаді. Вечір відбувся за участі спікера в парламенті Девіда Кільтур і в короткому слові наголо-

журналістичній Конференції звертається з пропозицією до Закарпатської обласної державної адміністрації та до Міністерства освіти в Україні присвоїти Ужгородському Державному Університету ім'я цієї видатної людини". Отже, є конче потреба реалізувати це прагнення насамперед інтелектуальної еліти Закарпаття. Ряд вузів в Україні вже прийняли за своїх патронів Василя Стефаника, Осипа Федковича, Лесю Українку, Михайла Драгоманова та ін., чим шановано ших видатних людей та закріпило зв'язок їх творчості з близькими науковими установами. Хто може бути ближчим та достойнішим для Ужгородського Університету, як саме А. Волошин? Ще до виникнення університету він був понад два десятки років директором головного педагогічного закладу Закарпаття — учительської семінарії в Ужгороді. З неї вийшли найкращі освітні діячі краю. П'ять років А. Волошин був зв'язаний з працею Українського Вільного Університету в Празі, був деканом філософського факультету, а останньо його ректором. Його спадщина в галузі культурної історії Закарпаття та педагогіки багата. Саме А. Волошин, батько національного відродження закарпатських українців, заслуговує на те, щоб Ужгородський Університет був названий його ім'ям. Щоб це сталося, треба зусиллями свідомої інтелігенції і народу, насамперед на Закарпатті, подолати пасивний опір національних нлігістів та бюрократів і задовольнити історичну справедливість повної реабілітації А. Волошина й визнання за ним місця й заслуг, що їх не має ніхто інший в історії Закарпаття. Ціна книжки — 25 дол. Можна замовляти і чеки виставляти на: KoZi, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

Лекції англійської мови

ПРОСТО ПО СКЛАДНІ

У відповідь на гостру потребу новоприбулих іммігрантів у вивченні англійської мови, *"Свобода"* відкрила нову рубрику на л. "Просто по складні", яка друкуватиме новітні підручники. Перше заняття ("Зміни частини мови") було поміщене у нашої газети у п'ятницю, 24-го травня ч.р. Від того часу ми одержали ряд позитивних відгуків на наше нововведення — як листовних, так і телефонічних. Марта Пронюк з Іст Грінвіллу, Па, пише: "Це дуже добре, що в газеті є рубрика 'Лекції англійської мови'. Це можна було б подавати як лекції чотирьох?" Далі автор листа висловлює пропозицію подавати в лекціях транскрипції слів.

Ми раді, що рубрика стала вам допомоглою, і дякуємо за відгуки. Як бачите, сам матеріал відрізняється від усіх інших розмовників тим, що замість поданих слів чи фраз, які завжди можна знайти у такого типу виданні, він викладає принципи англійської мови. Цим він застосовує в різних ситуаціях. Цим і пояснюється, — транскрипції не подаємо, бо їх можна знайти у словниках.

Якщо комуś із вас, шановні читачі, не вдалося дістати числа "Свободи" з першим заняттям, пришліть нам задрезовану на себе конверт із відповідною маркою, і ми вам вишлемо копію першої лекції (у випадку наступних лекцій ми цього робити не зможемо). Наша адреса: SVOBODA Ukrainian Daily, English Lessons, 30 Montgomery St., Jersey City, NJ 07302. — Ред.

Зайняття друге

ПРО АРТИКЛІ

В українській мові цієї частини мови немає, і мимоволі виникає питання: навіщо вона здалася англійцям? Ми ж прекрасно без неї обходимося. Попробуємо розглянути цю справу.

Порівняймо дві українські фрази:

Мені подобається книга.

Книга мені подобається.

Переносячи слово "книга" вперед, ставлячи на ньому наголос, ми передаємо деяку додаткову інформацію (мова тепер явно про якусь певну книгу, щось про неї відомо). Виходить, що у мові повинні бути засоби для передачі відтінків, нюансів, які не завжди відображені в тексті. При особистому спілкуванні цих можливостей більше (наприклад, за рахунок інтонацій), тому усна мова стає і коротша, ніж письмова.

Кожна мова має різні такі можливості. З точки зору черги слів, різних інтонацій — українська мова дуже гнучка. В англійській ж мові черга слів чітко установлена. Тому з'явилася два відомі слова — артиклі. Артиклі — один із визначників іменника.

Очевидно, в реченні основне навантаження несуть на собі іменник і дієслово. У англійському дієслові, як у своєму побраті, предостачає засоби для висловлення відтін-

Г. Удовенко...

(Закінчення з стор. 1)

довір'я між колишніми ворогуючими військово-політичними блоками важко переоцінити, сказав Г. Удовенко.

Прикладами успіхів діяльності РПАС і ПДМ, за словами Г. Удовенка, можна назвати підтримку нових незалежних держав, зусилля щодо збереження сприятливої середовища безпеки країн Центрально-Східної Європи, віднайдена спільна, наприклад, співробітництва у сфері безпеки з традиційно невірними країнами, налагодження співробітництва з Росією, а також унікальну за своїм змістом та географічними охопленням учасників операцію сил втілення мирної угоди в Боснії і Герцеговині.

В засіданні РПАС брали участь міністри закордонних справ 38 країн-членів цієї організації та трьох країн-спостерігачів. Крім того, були присутні генеральний секретар Західно-європейського союзу та керівні представники Організації безпеки та співробітництва в Європі.

Г. Удовенко підкреслив, що Україна продовжує активну участь у РПАС і ПДМ як складову частину загальної політики, у напрямку до НАТО*, визначеної Прези-

ків. Артиклі ж — це помічники іменника, його вірні слуги. Артиклі стоять перед іменником, при чому він — найперший серед можливих визначників іменника. а book — a good interesting English book.

А тепер — конкретні відомості. Незначний артиклі а (або an) походить від слова one — один, і частково зберіг це значення. а book — якраз одна, довільна книга, про яку мова вперше.

Означений артиклі те походить від слова that — той, і також зберіг зв'язок із цим значенням. the book — визначена, певна книга, про яку щось відомо (так, якби ви показали на неї пальцем).

Поскільки іменник має одинину і множину, це має вплив і на артиклі.

Для однини: а, the Для множини: the Як бачите, незначений артиклі по самій своїй суті не може стояти перед іменником у множині: I see a boy. — I see boys. I know the girl. — I know the girls.

Часами кажуть, що артиклі в англійській мові три, додаючи сюди "нульвий" артиклі. Мається на увазі ось що: деякі іменники англійської мови виступають завжди без артиклі; термін "нульвий артиклі" підкреслює, що будь-який артиклі у цьому випадку буде помилкою. До них відносяться назви місяців, днів тижня, власні імена і деякі інші групи іменників.

В тому, що стосується артиклі, кожне правило тягне за собою ланцюг застережень. Візьмімо один із найпростіших випадків — власні імена. Виявляється, в деяких випадках означений артиклі все ж потрібний:

1) коли ім'я супроводжується постійним означенням: Alexander the Great, Elizabeth the Second;

2) коли ця родина називається по прізвищу: The Joneses live in California. Джонси живуть у Каліфорнії.

Можна виписати безліч правил щодо того, який саме артиклі слід вживати в тому чи іншому випадку, скільки буде винятків і застережень, але усіх сумнівів вам все одно не побути. Щоб не помилитися, потрібен дуже великий досвід.

Ми не будемо тепер кидатися на цю фортецю, а лише підсумуємо основні характеристики артиклі, які всі-таки допоможуть вам в не надто складних ситуаціях.

A (AN)

неозначений; ставиться в ряд із йому подібними; якийсь один, деякий, любий; вперше згаданий; один із групи подібних.

THE

означений; індивідуалізований; конкретний, відомий, ось цей; не вперше згаданий; єдиний у своєму роді.

Хотілося б, щоб були чіткі правила, де який ставити артиклі, але їх просто немає. Однак, якщо підійти до справи не стандартно, виявляється, що можна знайти формулювання-заборони:

1. Не можна вживати кілксний іменник в одинні без артиклі; можна a cat, the cat.

2. Не можна вживати іменник маси з неозначеним артиклем; можна water, the water.

3. Не треба ставити ніякого артиклі перед абстрактними поняттями:

Life is good. — Життя гарне.

Бачите, виявляється, для артиклі поділ іменників на обрахульовані та необрахульовані має першорядне значення. Але врахуйте, що в іменники, які відносяться і до тієї, і до іншої класи, й означають вони як конкретний предмет, так і загальну масу. Порівняйте: I eat an egg for breakfast. (Точно так само a carrot, an onion означає одну морквину, цибулину).

You have egg on your shirt.

There is no onion in this salad. (Тут це вид харчів — іменник маси).

I see a hair in the soup (одну волосинку);

His hair is black (діла маса волосся, тим не менше це слово відноситься до однини).

Would you like a beer? (одну порцію);

Beer is fattening — пиво впливає на товстину.

Ряд слів (school, college, class, bed, church і т.д.) можуть означати як конкретний об'єкт, так і абстрактне поняття.

The bed in my room is comfortable.

I go to bed at eleven o'clock.

She goes to church every Sunday.

Where is the church?

Так що цілий ряд виразів (go to school, go to college, go to work) щоправди "обходиться" без артиклі.

Хочемо же раз підкреслити, що артиклі ставиться перед іменником для того, щоб уточнити його значення. Як-що функцію виконують інші слова — визначники іменника, то артиклі стає непотрібним. Осві три найпростіші і найрозповсюдженіші групи слів, які виключають артиклі: вказівні займенники — this, that, присвійні займенники — my, his і т.д. числівники — 1, 2, 3 і т.д.

I see a dog. I see his dog.

I see the dog. I see two dogs.

І, накінше, дві практичні поради — як уникнути типових помилок.

Якщо ви називаєте професію людини, вживайте неозначений артиклі (один із груп):

He is a doctor.

Слова: теперішня, минула, майбутня завжди вимагають означеного артиклі (бо як і минула, майбутнє у нас одне):

In the future don't do this. — В майбутньому цього не робіть.

Forget about the past.

Don't worry about the future.

Автор лекції — Віталій Леонтьєв. Опрацювала матеріал відповідальна за рубрику Г. Колеса. Автор застерігає за собою усі права.

© В. Леонтьєв

Презентація...

(Закінчення з стор. 2)

що співпрацюючи разом, посередом з посередом, держава з державою, а народ з народом, запевняти, що "голосок ніколи не повториться", — сказав

гість.

Після цього Д. Кілтур запросив усіх на прийняття, де продовжувалися розмови, знайомства з присутніми жидами та парламентаріями інтерв'ю з Україною, яких прийшло на презентацію коло 30 осіб.

Національні...

(Закінчення з стор. 1)

Від нього довідомлюємо, що в Україні щойно два роки тому вироблено першу програму розвитку заповідників, а перед роком створено до цього окремі департаменти, який саме очолює наш гість. Питання заповідників і національних парків М. Стеценков не чує, він закінчив гідрологію в Університеті ім. Т. Шевченка в Києві і вже 14 років працював у водному господарстві країни, а останні шість років присвятив екологічним проблемам.

Вже майже п'ять років проминуло від часу, коли в Бразилії, в Ріо де Жанейро, відбулася перша широка конференція на тему охорони довкілля, на якій говорив щодо охорони живої природи підписав 140 держав, в тому й Україна.

Яке задання має тепер цей курс в Нью Йорку? — питання нашого гостя.

Метою семінара було дати лекції про планування охорони довкілля і вирішити спільні проблеми з цієї ділянки. Дякуючи організації "Center for Environmental Research and Conservation", а зокрема старанням директора програми в Колумбійському університеті проф. Дана Мельника, я зміг прийти тут вперше і за два тижні багато скористався із поміччю Б. Ольшанської.

А як представляється питання охорони довкілля в Україні? — Мусите знати, що Україна знаходиться в передній стадії розвитку. Твориться нова екологічна політика. На семінарі була дискусія на тему заповідників і їх розвитку і я міг з'ясувати, що в Україні є зараз чотири національні парки і 15 природних заповідників. В тому числі три в складі в світову систему унікальних природних

комплексів, а це Асканія Нова, Чорноморський і Карпатський заповідники. Нам певно відомо, що у нас ліс не може бути приватною власністю і тепер не дозволено так, як раніше, вирубувати ліси тому, що вони затримують радіоактивність.

А все ж екологічна проблема є в Україні дуже жива, це тепер в 10-річчя трагедії Чорнобиля дуже багато про це пишуть, чи не так?

На мою гадку є багато непотрібів у цій пропаганді та непотрібного переляку. Наслідком того ми відстрашуємо від України туристів, а це ж для нас дуже рідко приплив чужої валюти. А втім міністерство, до якого належить мій відділ, видає щороку обширний звіт п. з. "Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні" про те, що зроблено за рік і які є висновки. Цей звіт іде до парламенту на оцінку.

На підставі звітів в Україні є понад 1600 штук об'єктів, які входить в систему заповідників і все це є об'ємом 1,75 мільйонів гектарів землі. Але ми уложимося терм програму, яку прийняв парламент, щоб цю територію відвідали близько до 2000 року.

Маємо проєкт заповідника у Горганках та інші пляни. Однак кожний мусить бути узгоджений Верховною Радою, а оскільки указ підписаний Президентом України.

Ось над тим я і постійно працюю, щоб ми мали якнайбільше своїх заповідників, а рівночасно плекали давні. Чи знаєте, що минулого року в ЗСА було 17 чоловіків з України, які вивчали заповідники ЗСА? Плекаємо також світовий зв'язок через ЮНЕСКО. Головне, однак, знати собі справу, що природа мудріша за людину, а якщо ми не збережемо природи в Україні, то втрачимо українську ментальність, яка завжди базувалася на природі і на її красі.

У СОРКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІСНІСТЬ нашого надзвичайного МУЖА, ТА ДІДЦА, ПРАДІДА, ШВАГРА І ВУЙКА

бл. п.

ВАСИЛЯ НАТИНИ

будуть відправлені св. Літургії за упокій його душі в четвер 13-го червня 1996 р. в слідуючих церквах:

Ню Йорк, церква св. Юра, год. 9-та ранку; Озон Парк, церква св. Покрови, год. 9-та ранку; та в церквах в Україні: в Самборі, Львові, Великому Любінці та Пукинічці.

Про молитви за нього просить

дружина — АННА з родиною

ПОДЯКА

5-го травня 1996 р. з Воли Всевишнього несподівано на 56-му році життя відійшов від нас у вічність наш дорогий і незабутній МУЖ, БАТЬКО, СЕСТРИНОК І ДУЖИЙ

бл. п.

КАЗИМИР БОГДАН

В сороковий день смерті будуть відправлені Служби Божі за душу покійного в церкві св. Ісуса Христа 13-го червня 1996 р. о год. 9-й рано у Філадельфії

і в церкві св. Юра в Нью Йорку 14-го червня о год. 9-й рано. Щира подяка о. Ігорю Мисюку за похоронні послуги в заведенні, в церкві Пресвятої Богородиці та на цвинтарі. Щиро дякуємо родині, друзям і знайомим за численну участь в похоронних відправках.

Дякуємо за надіслані квіти до похоронного заведення.

Щира подяка за Служби Божі, які похоронували: д-р І. Савчук з родиною (2), С. Савчук, Л. Я. Черник, Л. П. Мисюков, Б. К. Богдан, Л. Лозинський, А. Салеска, С. О. Висоцький, С. І. Сапка, С. С. Меєр, Г. Яцус, М. А. Богдан, Я. М. Крпчик.

Дякуємо щиро за похоронні на Фонд Чорнобиля Союзу Українок Америки.

по 50 дол. зложили: — Люба і Павло Михайловичі, Бронислава Катерина Богдан, Стефан Савчук, Лідія Ярославна Черник, Рома і Зенона Васильчів, Ірена і Богдан Гусевичі, Христия і Олій Кущирі, Міра і Александер Білані, Ісєй Демидко;

25 дол. зложили — Анна і Адам Домбровські; по 20 дол. зложили — Мірослава Лозинська, Петро і Невелі Михайловичі, Марія і Демид Трєна, Стефан Михайлович, Андрій Михайлович, Ірена і Стенлі Сапка, Лідія і Андрій Захрескі;

10 дол. зложили — Михайло і Аліда Богдан.

Разом — 625.00 дол.

Щиро дякуємо всім жертвовавшим за похоронні і молитви за покійного.

Горем прийнята родина:

дружина — ЛІНДА

доні — ЛЯРИСА І АДЯ

теті — ЛЮБА МИХАЛЕВИЧ з мужем ПАВЛОМ

ІРЕНА БОГДАН

БРОНИСЛАВА БОГДАН

з дружиною КАТЕРИНОЮ

і глуми з родинами.

ЛІЛА БОГДАН

Схвалено...

(Закінчення з стор. 1)

не властиво, особливо щодо офіційного статусу української мови і щодо кримської конституції. Для цього вже потрібно було 300 голосів. Це не реально". Наталія Вітеренко від Прогресивної Соціалістичної Партії зазначила: "Витру у Верховній Раді прогнано. Прогресивні соціалісти мають намір звернутися по допомогу до народу".

Депутат від групи "Реформи" Ігор Остах сказав, що "це блискавка перемоги". Президент Фонду "Українська Перспектива" Сергій Одарич вважає, що "Верховна Рада зробила

Позафракційний депутат Євген Смирнов вважає, що "відбувся запродад України оптом у першому читанні".

Застій...

(Закінчення з стор. 2)

лєольність, аніж на професійну компетентність. Проти цього можна заперечити припущенням, що Лазаренко — це перехідна фігура, адже зовсім недавно Кучма признав

на пост свого радника з макроекономіки відомого економіста-трикошника Володимира Ланового. С. Лановий також і провідний економіст-реформатор Віктор Пинзеник. Може, вони будуть кандидатами на чергового прем'єра, призначення якого, враховуючи ритміку післявоєнного кадрового оновлення, може відбутися десь вже восени? А поки-що можна констатувати, що призначення Павла Лазаренка майоритарно буде тим мотором, який зрушить розвиток економічних реформ в Україні з місця.

Повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ЗАСВІТІ

бл. п.

АННИ МОХ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в середу, 3-го липня 1996 р., о год. 9-й ранку

в церкві св. Володимира і Ольги в Глен Спей, Н. Й.

Паскаво просимо про молитви за спокій душі покійної.

Муж — ДАНИЛО з родиною

У СОРКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ

бл. п.

МИРОСЛАВА ХРИНА

буде відправлена

ПАНАХИДА

у неділю, 9-го червня 1996 року, після Служби Божої (10-та год. ранку)

в Українській Автокефальній Православній Церкві св. Андрія Первозванного у Дітроїті, Миш.

До численної участі просить друзів і приятелів покійного

дружина — СВІТЛАНА

батьки — АНДРІЙ І МАРІЯ

сестри — ІРЕНА

брат — РОМАН,

— ЯРОСЛАВ

З жалем і смутком повідомляємо, що 25-го квітня 1996 року на 69-му році життя після довгої недуги відійшов у вічність в Мінеаполіс, Мінн.

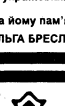
бл. п.

АНАТОЛЬ ГНОЄВИЙ

Покійний був активним членом організації Українського Державного Фронту, Українсько-Американського Центру в Мінеаполіс та професійних українських і американських товариств. Був довголітнім директором лору Української православної церкви св. Архистратига Михаїла, де упорядковує і видає збірку музики церковних Богослужб, які вживаються в українських церквах на всіх континентах українських поселень.

Вічна йому пам'ять!

Сестра — ОЛЬГА БРЕСЛАВЕЦЬ з родиною

Ділюс сумною вісткою з родиною і приятелями, що 8-го травня 1996 р. після тяжкої недуги відійшов у вічність мій дорогий і незабутній МУЖ

бл. п.

СТЕПАН ШУМСЬКИЙ

народжений 1-го вересня 1912 р. на Волині

ПАНАХИДА відбудеться 10-го травня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Humes Funeral Home, Addison, IL. ПОХОРОН відбудеться в суботу 11-го травня 1996 р. в православної церкві св. Андрія, а після на церковний цвинтар св. Андрія в Блумінгдейлі, Іл.

Залишені у глибокому смутку: дружина — АННА

сестра — ВЕРА

і вся родина в Україні.

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING74 E 7 St. (between 1 — 2 Ave) Manhattan
Tel.: (212) 529-3256 • Fax 477-1553**КВИТКИ В УКРАЇНУ**Львів — „LOT“ Київ — „LUFTHANSA“
795 дол. + податок 809 дол. + податок**ПАЧКИ**Кораблем літаком
0.99 дол. за фунт 1.99 дол. за фунт
з доставкою додому**МАРТА ЛОПАТИНСЬКА****офтальмолог**

(доктор-спеціаліст по очних недугах)

- ♦ Загальні очні обдани та хірургія.
- ♦ Катаракт.
- ♦ Трансплантациа корніі.

Зголошення приймаються кожного дня по телефоні. Приймає Медикер.

124 Ave B Bayonne, NJ 07002 (201) 436-1150
261 James St., Suite 2D Morristown, NJ 07960 (201) 984-3937**UKRAINE-PAC**

(201) 831-1499

PACKAGE and FOOD Parcel Service

ПАЧКИ І ХАРЧИ ДО УКРАЇНИ
Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська,
Чернівецька і Тернопільська області.KOSHERLAND RAINWAY Travel Steven MURBY EL INCA I.P.S.
Brooklyn, NY Midville, NJ Union City, NJ
718 438-8922 908 361-9800 609 825-7665 201 974-2583**АПТЕКА****MEDICAL PHARMACY**

власність української фірми

ВИСИЛАЄМО ЛІКИ В УКРАЇНУВИГОТВЛЕНІ В УСІХ КРАЇНАХ СВІТУ
ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИЄДИНА ФІРМА, ЯКА МАЄ ПРАВО
НА ПЕРЕСИЛКУ ЛІКІВ
ВІД МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

340 College Str., Toronto, Ont. M5T 3A9

Tel.: (416) 922-4145 Fax (416) 922-9633

OKSANA INTERNATIONAL TRADE, INC.

1111 E. ELIZABETH AVENUE, LINDEN, N.J. 07036

Tel: 908-925-0717 Fax: 908-925-3724

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

BELARUS- RUSSIA- POLAND- ESTONIA- LATVIA- LITHUANIA- SLOVAKIA

ДОСТАВА
ДОЛЯРІВ
В УКРАЇНУ

ЕЛЕКТРОНІКА 220 V

ВИСИЛАЙТЕ ПАКУНКИ ДО НАС ЧЕРЕЗ UPS
ТЕЛЕФОНУЙТЕ НА НАМІКАМИ UPS: 1-800-9-OKSANA**ХАРЧОВІ ЗАМОВЛЕННЯ**

PACKAGE # 6	PACKAGE # 4	УСІ ПРОДУКТИ З ОВЕР-КАСНИМИ КРЕДИТКАМИ
Dry Orange Drink 5.0 LB	Sugar 25 LB	Mayonaisse 8.0 LB
Danish Cookies 3.0 LB	Flour 15 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Butter 2.5 LB	Rice 20 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Sweet Prunes 2.5 LB	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Power Sugar 2.0 LB	Cocoa 2.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Dry Cream 2.0 LB	Canned Ham 5.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Raisins 2.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Coffee 2.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Tea 8.0 OZ	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Chocolate Syrup 1.5 LB	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Bubble Gum 1.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
Weight 1.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB	Vegetable Oil 8.0 LB
	Weight \$189.00	Weight \$125.00

ПЛАН "10" УНСОЮЗУ

10 літня дитина
10,000 сума забезпечення
10 доларів місячно
10 літ платиться
10,000 заощаджених грошей у віці 65

Про всі деталі просимо телефонувати до УНСОЮЗУ ще сьогодні

1 (800) 253-9862

Не продается в Канаді.

ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВДоставка до рук адресата
3-14 днів**Експрес-доставка**
24-48 години**ПАЧКИ ЛІТАКОМ**доставка
1-4 тижнів

Безкоштовно підбираємо пакки з хати за посередництвом UPS • Телефонуйте сьогодні!

АВТА, ТРАКТОРИсільськогосподарська
технікаЧерез фірму MIST Ви не тільки
підтримуєте зв'язок з Вашими
рідними, але й маєте
чудову нагоду виграти:
НОВИЙ АВТОМОБІЛЬ,
КВИТКИ на літак до УКРАЇНИ,
ЕЛЕКТРОНІКУ,
ПОБУТОВУ ТЕХНІКУКожне Ваше замовлення
візьме участь у розігравці,
яка відбудеться
21 грудня 1996 року

ПОНАД 500 ТИСЯЧ ВДОВОЛЕНИХ КЛІЄНТІВ

mist

МІСТ MEEST

1-800-361-7345

MEEST CORPORATION INC.

97 Six Point Road, Toronto, ON, Canada M8X 2X3

Tel.: (416) 236-2032

MEEST-AMERICA INC.

817 Pennsylvania Ave., Linden, NJ, USA 07036

Tel.: (908) 925-5525

MEEST-KARPATY INC.

2236 West Chicago Ave., Chicago, IL, USA 60622

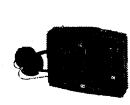
Tel.: (312) 278-7353

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

з каталогу

Доставка
1-4 тижнів**ПАЧКИ КОРАБЛЕМ**доставка
4-8 тижнів**ВИГРАТИ****\$30,000.00**Результати будуть оголошені
на українських телебаченні
та радіо програмах і в газетах**МІСТ гарантує Вам надійну і добру обслугову!****BANK ON SECOND AVENUE
FOR FREE GIFTS!**During the month-long Relocation Celebration
at Emigrant's Second Avenue branch office.

Smoke Detector

AM/FM Stereo Cassette Player

AM/FM Clock Radio

Calculator/Portfolio

Practical or just plain fun, one of
these gifts can be yours—FREE—
when you open a new high-rate
Emigrant CD!**18 Month CD****5.75 %**Annual Percentage Yield*
Minimum Deposit Balance \$1,000If it's an Emigrant CD, like the one
shown here, you know your money's earning
a great rate. And now—during the
Relocation Celebration at Emigrant's
handsomely redesigned Second Avenue
branch office—your new Emigrant CD can
also earn you a valuable FREE gift.You'll find our Second Avenue office
open Monday—Thursday, 9 am–3 pm,
Friday, 9 am–6 pm. Beginning May 20,
come in, open your new CD, and choose
your FREE gift.At Emigrant's new branch office,
we're banking on Second Avenue and you.
Second Avenue branch office: 105
Second Avenue, (at East 6th Street) New
York, (212) 979-5680.**EMIGRANT
SAVINGS BANK**

MEMBER FDIC

This offer is restricted to Emigrant's Second Avenue branch. Funds transferred from another account or branch do not qualify. One gift per depositor. Quantities limited. Bank reserves the right to make equivalent substitutions as required unless otherwise specified. Funds must remain on deposit 12 months to receive a free gift. Emigrant Savings Bank will not be liable to customers or persons for damages, direct or indirect in any way arising from any defect in the merchandise. This offer may be withdrawn without prior notice. *APR as of 5/14/96. A penalty will be imposed for a premature withdrawal. Rate is subject to change.

Україна...

(Закінчення з стор. 1)

великі заслуги перед Україною, вважає В. Троцинський.

Він поінформував журналістів про пропозиції групи з виправлення змін і доповнень до закону України про громадянство, які перебувають тепер на розгляді в комісії Верховної Ради. Між іншим запропоновано зняти деякі обмеження щодо знання української мови, а також підтвердження джерел існування тих осіб, які свого часу проживали в Україні, але були депортовані, вислані тощо. На думку В. Троцинського, це полегшить повернення, зокрема, до Криму кримських татар, греків, німців тощо.

Заступник міністра підкреслив, що програма, ухвалена Кабінетом Міністрів, спрямована передусім на задоволення культурних потреб східної діаспори. П'ять розділів її присвячені організаційно-правним засадам співпраці з діаспорою, духово-культурному взаємобогаттю, забезпеченню освітніх потреб, розвитку соціально-економічного співробітництва і міграційної політики.

Але головним при здійсненні програми є внутрішня мобілізація українських громад до розвитку етнокультурної самобутності, наголосив В. Троцинський.

Він підкреслив, що програму випраховано з урахуванням основних заasad концепції етнополітики України, а саме: за політичної діяльності приймається сучасна політико-адміністративна кордоні України; розпороше-

ність українців у світі; специфічність груп українців, що проживають на власних етнічних землях; усебічний розвиток українців з діаспори на доло материкової України.

Наприкінці пресконференції В. Троцинський вручив журналістам 4-ий том „Енциклопедії української діаспори“, який хронологічно є першим у серії із семи томів і є спільним виданням Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці і Фондації Приятелів Енциклопедії Українознавства. Ця енциклопедія є конкретним виявом наукової співпраці із західною діаспорою, зауважив В. Троцинський.

* ПОСЛУГИ ***Українська фірма "КАРПАТИ"**Complete Building Renovations
Painting Brick, Pointing, Painting
Decoration, Tiles, Roofing,
Plumbing, Bathrooms, Electric
and Welding.
Fully insured.
Tel.: (718) 738-9413
Beeper: (817) 644-5174**КАРПАТУ**Export Import
120 Runnymede Rd.
Toronto, Ont. M6S 2Y3 Canada
Tel: (416) 761-9105
1-800-265-7189
НАДІЙНО ШИВКА ГАРАНТОВАНО
туристичні послуги та інше
до України, Молдови,
Білорусії, Росії, Польщі,
Литви, Латвії та ЕстоніїВигідні, гарні помешкання з
верандами, близько моря у
Вайлдвуді, Н. Дж. Прошу теле-
фонувати до А. Нікоровича на
число:

(609) 729-5814

Агенція допоможе вам знайти
порядку, чену, трудно-
бину жінку для домашньої по-
мочі, догляд за дітьми та
людьми похилого віку. Зате-
лефонуйте нам і ви будете за-
доволені нашим допомогом.

(201) 969-0374

FAX (201) 969-1477

* ПРАЦЯ *Construction company is
looking for experienced
carpenters, plastermen,
plumbers and helpers.
Authorization for work
required.
Tel.: 212-598-4887*** \$35,000/YR. INCOME**potential.
Reading books. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R-1871 for details.**ЛЮБІ ЖІНКИ!**Ви щодня приймаєте? Ви по-
шукуєте роботу та помешкання?
Ми з радістю допоможемо вам
з встановленням на працю та
проживанням. Робота в сі-
м'ях — догляд за дітьми та
людьми похилого віку. Гарні
заробітки.

Тел.: (201) 969-0374

* REAL ESTATE *ПРОДАЄТЬСЯ або до винайму
триповерховий будинок у
Львові. Громадяни США мають
можливість взяти на виплату.

Тел.: (201) 969-0374

FAX: (201) 969-1477

УВАГА! УВАГА!На продаж мотель 20 кім-
нат, житлових помешкань 8,
2,5 ара землі. Texas 90 West.
Tel.: (718) 738-9413**ARKA Company**26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

МАСЛО БАНДРИ НА ПРОДАЖ

ПЕТРО ЯРЕМА**УКРАЇНСЬКИЙ****ПОГРЕБНИК**Займається похоронами в
BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛЮС НАЙГРО — директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 East 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568**LYTWYN & LYTWYN****UKRAINIAN****FUNERAL DIRECTORS****AIR CONDITIONED**Обслуга ШИРА! ЧЕСНА!
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також здійснюється похоронна
на шматки в Банку Бурку і
перенесення тілних
Останків з різних країн світу.**UNION FUNERAL HOME**1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Turn)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-2222
(201) 375-5555**HURYIN MEMORIALS**ВИРІВНЯЄМО НА ЗАМОВ-
ЛЕННЯ ТА ІМОНТОУЄМО
НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ**ПАМ'ЯТНИКИ**в околиці Нью Йорку, включаю-
чи цвинтарі св. Духа в
Гамптон-бургу, Н. Й., св.
Андрія в Банку Бурку, Н. Дж.,
Пави Буги в Кергоуді та Глен
Спей, Н. Й.Ми пропонуємо особисті послуги
та поради у Вашому домі.
За домовленою престоановою
своїх телефонувати:HURYIN MEMORIALS
P. O. Box 121
Hamptonburgh, N. Y. 10916
Tel.: (914) 427-2664
Fax: (914) 427-5443